Aº. 1838. Nº. 23.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag, den 20 Februarij.

Revolutie.

Uit liefde voor waarheid en juiste redenering hadden wij de pen opgevat tot toelichting van eenige, in ons oog verwarde en ongegronde, denkbeelden, welke *de Avondbode* ten aanzien van *revolutie* en revolutiën in omloop brengen wilde. In stede van onze beweringen te wederleggen en onze vragen te beantwoorden, verklaarde daarop de redactie van gemeld dagblad, van het onderwerp af te willen stappen. Beleefdheidshalve namen wij er vrede mede, hoe gaarne wij anders de tegenovergestelde beweringen tot in derzelver uiterste punten zouden hebben vervolgd. Doch nu laat *de Avondbode* in zijn nommer van den [illegible], onverwachts, eene hulpbende optrekken, door een ingezonden artikel beweren, dat de revolutie den triomf der vrijheid zou hebben vertraagd, in stede van denzelven te bevorderen.

Ook dat spreken wij tegen; en wij zullen, naar onze gewoonte, de argumenten onzer tegenpartij toetsende en weerleggende, onze gevoelens met bewijsgronden staven.

Zie hier hoe het ingezonden artikel zijn betoog aanvangt:

» De vrijheid is gelijk aan eene teedere plant, die onder eene zuivere en gematigde luchtstreek welig groeit, maar welker ranke steel door den storm verbroken wordt.

» Iedere staatkundige storm, derhalve, moet de bloem der vrijheid doen kwijnen, zoo niet geheel doen sterven; en de reden hiervan is zoo handtastelijk, dat het inderdaad te verwonderen is, dat dezelve niet algemeen wordt in het oog gehouden."

Vrij handtastelijk zeker is het, dat iedere staatkundige storm de bloem der vrijheid moet doen kwijnen, indien men zoo maar gelieft toe te geven, dat de vrijheid gelijk is aan eene teedere plant, wier ranke steel door den storm verbroken wordt. Maar ongelukkigerwijs voor den schrijver van het ingezonden artikel, geven wij dit in 't geheel niet toe; en wij begrijpen niet, hoe hij heeft kunnen onderstellen, dat het publiek zich door een dergelijk beeld zou laten begoochelen. Iedereen gevoelt, dat men niet vrij kan zijn zonder kracht om het gevaar te ontgaan, of vlugheid om het te ontwijken. Vrij noemt men den snellen vogel of het sterke wouddier; maar wie kwam ooit op den inval om het teedere lam, het geduldige schaap vrij te heeten?

Moesten wij tegenover het beeld onzer tegenpartij, uit het plantenrijk, een beeld voor de vrijheid kiezen, zouden wij de waarheid niet meer aan onzen kant hebben, indien wij zeiden:

De vrijheid is gelijk een krachtigen eik, die sterk genoeg is om den gewonen stormen het hoofd te bieden: doch juist die stormen behoeft om te worden gezuiverd van het ongedierte, dat anders aan deszelfs sappen zuigende, deszelfs levenskrachten ondermijnen zou.

Niet gelukkiger dan in beelden, is onze tegenpartij in definitiën. Na te hebben gevraagd: Wat is eigenlijk eene *revolutie?* antwoordt hij;

» Eene eenvoudige verandering van den bestaanden regeringsvorm, geenszins der onveranderlijke regelen van de menschelijke natuur."

Waarom *eenvoudig?* Zou men eene zeer groote, eene hoogstbelangrijke, eene alles behalve *eenvoudige* verandering van den bestaanden regeringsvorm geene revolutie kunnen noemen? Noemt men eene verandering in de denkbeelden der menschheid, in kunsten en wetenschappen, ook niet eene revolutie? Men behoort ten minste de beteekenis der woorden te kennen, wanneer men [illegible] schrijver optreedt; en iets nietwers te kunnen zeggen, dat aan de [illegible] regelen van de menschelijke natuur niet *veranderd* kunnen worden. Dat iets *onveranderlijks* niet te *veranderen* is, hieraan zal wel niemand twijfelen! Zijne bewering nu, » dat revolutie den triomf der vrijheid vertraagt in stede van dien te bevorderen," met redenering willende staven, voert de schrijver aan; dat, in elken regeringsvorm, men zich steeds genoodzaakt ziet, zijne toevlugt te nemen tot dwangmiddelen, ten einde de pogingen van andersdenkenden, tot omverwerping der bestaande orde van zaken, te verhoeden en te keer te gaan. » En is eenige staat hieraan onderworpen, dan voorzeker is het die, welke zijn pas ontloken aanzijn aan eene revolutie verschuldigd is;" — enz. In zekeren zin, ja, wanneer er namelijk eene gewelddadige revolutie heeft plaats gehad, en er in den staat eene overwinnende en eene overwonnene partij aanwezig is; niet, wanneer de revolutie wederzijds onderling goedvinden, ten gevolge van redenering en overtuiging, heeft [illegible] gegrepen. Doch zelfs in den eersten zin gebleven, — wat doch dan [illegible] de redenering van onze tegenpartij af? Wie telt onder de politieke vrijheid het regt om den bestaanden regeringsvorm omver te willen werpen? Het is natuurlijk, dat elke bestaande regeringsvorm zich verdedige, en niet toelate dat men het volk tot opstand tegen denzelven oproepe. Wat leest men in het artikel *Revolutie*, hetgeen wij reeds vroeger aanhaalden? Men zie de *Arnhemsche Courant* van 21 Februarij 1837, » Het te keeren, die het terrein, gewonnen voor de vernieuwing van staat en maatschappij, verbeurd achten, ten einde het revolutioneren er op voort te zetten, behoort aan de publieke magt." Maar dit betoogt geenszins dat de staat, welke zijn pas ontloken aanzijn aan eene revolutie verschuldigd is, de wezenlijke vrijheid waarborgen en bevorderen kan. Die pas ontloken staat kan godsdienstvrijheid eerbiedigen, kan iedereen gelijk stellen voor de wet, belagchelijke voorregten afschaffen, de natie behoorlijk en in wezenlijkheid doen vertegenwoordigen, en den burger vrijheid laten van zijne denkbeelden mede te deelen, in zoo verre de regten van den staat en die van andere burgers er niet door worden beleedigd.

De schrijver gelieve zich slechts een oogenblik te herinneren onze *revolutie* van 1813. Wij zeggen geenszins dat die vervulde, wat zij had kunnen vervullen; maar wij beweren toch, dat zij ons niet achteruit zette. Wij tellen twee groote revolutiën: die welke onze republiek vormde; en die welke onze verbasterde republiek den bodem insloeg, welke dezelve beschouwt onze tegenspreker, als den triomf der vrijheid te hebben vertraagd? Hadden wij gerekt geduldig moeten wachten; of misschien eens FILIPS, of misschien eens NAPOLEON ons minzaam meerdere vrijheid hadden geschonken, dan wij toen *gewapenderhand* namen?

Men had gesnoefd op de geschiedenis. Men had gezegd: » De geschiedenis raadplegende, vraagt men, niet zonder grond, of de revolutie den triomf der vrijheid niet heeft vertraagd, in stede van denzelven te bevorderen," en noch de redactie van *de Avondbode*, welke dit [illegible], noch haar helper in het ingezonden artikel, die geen oogenblik aarzelt, de vraag met een kapitaal *X* te beantwoorden, voert uit de geschiedenis *een enkel* voorbeeld aan van zonder revolutie bevorderde vrijheid.

Waarom niet gezegd: in Oostenrijk had men nog geene geweldige revolutie, en in Oostenrijk bestaat veel meer burgerlijke vrijheid dan in Engeland en in Frankrijk, waar men thans veel minder vrij is en veel slechter geregeerd wordt dan voor men JAKOB II en LODEWIJK XVI van den troon stiet. Waarom ons geen tafereel opgehangen van de anti-revolutionaire vorstelijke en legitieme maitressen, zoo bevorderlijk voor de zedelijkheid! van de legitieme vorstelijke en heerlijke regten, van *jambage*, *cuissage*, enz., van het landvolk dat men met het land verkocht, van de godsdienstvrijheid ademende *dragonnades*, van de menschlievende pijnbank! Onwaardeerbare herinneringen uit dien gouden tijd, toen de vorsten als vaders heerschten, *bij de gratie Gods*, en er nog geene revolutionaire volksvertegenwoordiging noch vrijheid van drukpers bestond. Ziet gij, zoo bewijst men geschiedkundig, dat revolutie den triomf der vrijheid vertraagt.

Maar al die onwaardeerbare goederen — zal men misschien zeggen — bastilles, pijnbanken, heksen-processen, dragonnades, brandstapels, maitressen, *jambage*, *cuissage*, *la glèbe*, — ach! dat alles bloeit ook niet meer in staten, waar geene revolutie die bestaande *orde* van zaken omverwierp? — 'T is waar, de Engelsche en Fransche revolutiën daverden zoo zeer door Europa, dat de schrik voor haar alleen *die teedere vrijheidsbloemen* zoo niet geheel deed sterven, althans zeer kwijnen deed. De stormen der revolutie drongen overal door.

Om zijne bewering, dat revolutie den triomf der vrijheid vertraagt, te staven, haalt men Frankrijk tijdens en na KAREL X aan. Het is alsof men zich zelven weerleggen wilde! » [illegible] Frankrijk wilde koning KAREL X [illegible] drukpers aan banden leggen; hierdoor kwam het volk in opstand, en verjoeg zijnen wettigen souverein." Welnu, is thans de pers in Frankrijk minder vrij, dan zij zou geweest zijn, hadde men zich niet verzet tegen de ordonnanciën van KAREL X? Zoo ja, dan is de aanhaling van onze wederpartij juist, en dan heeft hij bewezen wat hij bewijzen wilde. Maar is integendeel door den opstand de vrijheid van drukpers gered, is zulks blijkbaar en onmiskenbaar, wat zal men dan van den *Avondbode* en zijnen inzender denken? Dat zij volstrekt van alle geschiedkundige kennis ontbloot zijn? of dat zij er het publiek geheel verstoken van wanen, en het alles, wat zij goedvinden, meenen te kunnen wijsmaken?

Wat bepaalde de ordonnancie van KAREL X betrekkelijk de pers? De ordonnancie hergaf kracht van wet aan de artikelen 1, 2 en 9 der [illegible]leontische wet van 21 October 1811. Volgens dezelve vermogt geen reeds opgerigt noch op te rigten dagblad, geen tijdschrift, hoegenaamd, zonder onderscheid der daarin behandelde onderwerpen, evenmin te Parijs als in de departementen, uitgegeven te worden, ten zij krachtens [illegible] van de regering bekomene toestemming zoo wel voor den [illegible]

drukker. Deze toestemming moest alle maanden vernieuwd worden. Alle met artikel 21 der genoemde wet strijdige dagbladen en tijdschriften waren terstond onderhevig aan beslagneming. Geen drukwerk beneden de 20 vellen mogt zonder magtiging van den minister van binnenlandsche zaken, te Parijs, en van de prefekten, in de departementen, verschijnen. Schriften over processen en verslagen van geleerde of letterkundige genootschappen behoefden eveneens (voorloopig) dezelfde toestemming, indien zij geheel of gedeeltelijk staatkundige onderwerpen behandelden.

Ziet gij *Avondbode*, zoo wilde uw »wettige koning KAREL X" de persvrijheid in Frankrijk doen triomferen. En die triomf, o jammer! heeft de julij-revolutie vertraagd.

Maar ook na die revolutie, — verhaalt gij ons, — zijn er dagbladen in beslag genomen; gij noemt ze zelve op; het waren alle ultra-royalistische of ultra-democratische bladen. En wat bewijst dit nu? — Dat men ook na eene revolutie geene losbandigheid van drukpers wil. Dat men in Frankrijk eene groote, eene zeer groote vrijheid van drukpers eerbiedigt, zal wel onnoodig zijn aan iemand te zeggen, die *Le Charivari*, *Le National*, *Le Commerce*, *La Nouvelle Minerve*, enz., enz., slechts eenigermate kent. Gij zult toch niet beweren, dat men in Nederland meer zoude mogen zeggen, dan er in die dagbladen en tijdschriften gezegd wordt? Wij althans durven niet verzekeren, dat men onvervolgd zoo veel zou kunnen zeggen.

RUSLAND.

Odessa, 2 *Februarij*. De gezondheidstoestand onzer stad is niet veranderd; er worden dus ook geene dagelijksche bulletins meer uitgegeven. In het pesthospitaal bevinden zich nog acht zieken, van vroeger dagen, die men echter spoedig als hersteld zal kunnen vrijlaten. — Uit verscheidene plaatsen in den omtrek komen berigten in nopens de aardbeving van den 23sten. Schier overal ondervond men meer of minder schade.

Warschau, 9 *Februarij*. De viool-virtuoos *Vieuxtemps*, bevindt zich thans hier en heeft zich reeds op eenige privaat-concerten doen hooren.

GRIEKENLAND.

Athene, 27 *Januarij*. Griekenland geniet nu reeds sinds verscheidene weken eene stille, aangename rust. De regering evenwel, onder onmiddelijke leiding van Z. M. den Koning, is werkzamer dan ooit aan het invoeren van bezuinigingen en verbeteringen.

DUITSCHLAND.

Hanover, 11 *Februarij*. Daar de staats- en kabinetsminister, graaf *van Munster*, bij de, den 20sten dezer, te openen vergadering der algemeene standen, de werkzaamheden van erf-landmaarschalk des koningrijks persoonlijk waarnemen zal, zoo zijn de leden van beide kamers opgeroepen, om, uiterlijk den 19den dezer, aan gemelden minister berigt te geven van hunne aanwezigheid in deze stad, opdat dezelve in staat zij om te beoordeelen of het tot de opening der algemeene standen gevorderd getal leden van beide kamers aanwezig is.

Dresden, 8 *Februarij*. Men heeft thans een verslag van de opbrengst der hier te lande gedreven parelvisscherij, welk als regaal beschouwd wordt. Van 1719 tot 1836 werden er 15,393 parelen gewonnen, wier waarde op 13,049 rijksdaalders geschat wordt. Deze visscherij heeft plaats in de Elster en in eenige andere beken, welke in tien districten verdeeld zijn. Jaarlijks wordt een derzelve door den daartoe gestelden parelvisscher doorzocht; want eerst na tien jaren bereikt de parel hare rijpheid.

Neurenberg, 9 *Februarij*. Gisteren vergaderde hier de maatschappij van de Lodewijks- (Nürnberg-Further) spoorweg. Luidens het verslag nopens de uitkomsten dezer onderneming over 1837 bedroegen de gezamentlijke ontvangsten gedurende dien tijd 60,267 fl. 44 kr., de gezamentlijke uitgaven daarentegen 26,085 fl. 49½ kr.; zoodat er eene winst overschoot van 34,085 fl. 54½ kr.

PRUISSEN.

Berlijn, 13 *Februarij*. Men schrijft uit Stettin: de handel onzer stad met Noord-Amerika was dit jaar levendiger dan in vorige jaren. Er vertrokken 9 schepen naar New-York en 1 naar Baltimore, hoofdzakelijk bevracht met rogge, graan, grutten, matten, zakken, flesschen, bier, zink, meel en ook eenig lijnwaad. Van de 7 uit New-York en 1 uit Charlestown aangekomene schepen had het laatste 3512 centners rijst, de overigen hoofdzakelijk traan, potasch, verfhout, katoen, enz.

Keulen, 15 *Februarij*. Dezen morgen zat de Rijn, drie kleine gaten bij Rees, Xanten en Dusseldorp uitgezonderd, op den geheelen afstand van Emmerik tot Hittorf, vast. ... en bij Hamm heeft zich een belangrijke ijsdam gezet; tusschen Benrath en Dusseldorp staat het water op den rijweg. Waterhoogte bij Langel 22½ voet.

Coblenz, 15 *Februarij*. Men berigt ons, dat het Laachermeer reeds sinds 14 dagen met eene ijskorst overdekt is. Dit is te merkwaardiger, dewijl het sedert 1784 nooit gebeurd is.

Dusseldorp, 15 *Februarij*. Aangaande den Rijn is heden, slechts te melden, dat het ijs van af boven Neustad nog vastzit, en derhalve de overstrooming der opwaarts gelegene streken nog voortduurt. Hier was de waterstand dezen morgen 20 voet, 8 duim.

OOSTENRIJK.

Weenen, 8 *Februarij*. De door eenige dagbladen vermelde tijding, dat keizer *Nikolaas*, in den loop van den zomer Weenen bezoeken zou, mag nog wel betwijfeld worden; daarentegen verzekert men, dat Z. M. gedurende zijne voorgenomene reis in Duitschland eenige weken te Wiesbaden doorbrengen zal.

De heden uit Bucharest aangekomen post geeft eene droevige schildering van de gevolgen der in geheel Dacië ondervonden aardbeving. Te Bucharest viel zij den 23sten Januarij des avonds ten 8½ uur voor, duurde twee minuten en rigtte groote schaden aan. Eene menigte gebouwen werd er sterk beschadigd; het paleis des hospodars en eenige anderen huizen geheel onbewoonbaar gemaakt; de toren der St. Joris-Kerk, alsmede de galerijs rondom dezelven, stortten in. 16 personen hebben te Bucharest het leven verloren, vele anderen werden gewond. — Ook op andere plaatsen werd de aardbeving in meer of mindere mate gevoeld.

ENGELAND.

Londen, 15 *Februarij*. In het Huis der Gemeenten van jl. Dingsdag werd het door de Franschen in bezit houden van Algiers ter sprake gebragt door sir *Samuel Whalley*, die het voorstel deed, dat aan het Huis afschriften zouden medegedeeld worden van de deswege tusschen Engeland en Frankrijk gehoudene briefwisseling. Lord *Palmerston*, antwoordende, beschuldigde niet regtstreeks het Fransche gouvernement van gebrek aan goede trouw, maar zijne lordschap deed het voorkomen alsof hij het door Frankrijk in bezit houden van Algiers en het voornemen, om de Fransche heerschappij in Afrika uit te breiden, beschouwde als eene schennis der aan dit land en aan andere mogendheden gedane beloften. Zijne lordschap weigerde eenige besliste meening te uiten, maar zijne gevoelens bleken genoegzaam uit de aanmerkingen, welke hij over de zaak maakte. Hij zeide voorts, dat onlangs door Frankrijk de sterkste verzekeringen waren gegeven, dat, welke ook de uitslag der pogingen, om Algiers in bezit te houden, zijn mogt, geenerlei aanval op Tunis of Marokko zoude gedaan worden. Lord *Palmerston* besloot zijne rede met zijdelings Frankrijk deszelfs veroveringszucht te verwijten.

FRANKRIJK.

Parijs, 14 *Februarij*. De kamer der pairs heeft gisteren de laatste bepalingen van de wet betreffende de krankzinnigen goedgekeurd en heden het ontwerp in zijn geheel met 104 tegen 19 stemmen aangenomen.

— In een' bijzonderen uit Cairo geschreven brief door den heer *Dozol*, secretaris van het ministerie voor het openbaar onderwijs in Egypte, voorkomende in den *Semaphore* van Marseille, wordt het effectief van het geheele Egyptische leger op 182,858 man geschat. De onderkoning had in dienst 31 regimenten infanterie, ieder van 3300 man; 13 kavallerie-regimenten, te zamen 11,180 ruiters tellende, 26,000 man ongeregelde troepen en 11,600 artilleristen. Het personeel der zeemagt bestond uit 15,800 man; te zamen derhalve 198,658; waarbij het aanzienlijk personeel der arsenalen enz. nog niet was gerekend.

Parijs, 15 *Februarij*. In de zitting der gedeputeerden-kamer van heden heeft de minister van koophandel mededeeling gedaan: 1). van het ontwerp eener doorvaart te graven van den Marne, tot den Rijn, door Staatsburg gaande; 2). van een ontwerp, betreffende het aanleggen eener ijzeren spoorbaan van Parijs tot aan de grenzen van Belgie; van Parijs tot Rouaan, van Parijs tot Bordeaux, en van Marseille tot Lyon. Ter volvoering dezer werken wordt eene som van 156,000,000 fr. aangewezen. De heer *Colonnes* vraagt het woord, en oordeelt, dat de beide voorgestelde conceptwetten in derzelver wezen van elkander onafscheidelijk zijn. Hij zoude dienvolgens verlangen, dat zij in één zelfde ontwerp vervat, en dus aan ééne zelfde commissie onderworpen mogten worden (vele stemmen: *neen*, *neen!*). De heer *Martin* (du Nord) verklaart zich tegen deze motie, aangezien de ontwerpen wezenlijk van elkander verschillende zijn. De heer *Berrier* verlangt, dat het ontwerp, betreffende de ijzeren spoorwegen, als eene financieele wet werd beschouwd, en dat in ieder bureau minstens twee commissarissen benoemd wierden (*goedgekeurd!*) De heer *Maugin* verlangt, dat voor iedere wet een commissaris worde benoemd, en dat de onderscheiden commisien haren arbeid in gemeen overleg verrigten zullen. Na nog verscheiden gedeputeerden gehoord te hebben, neemt de kamer, alleen voor hetgeen de ijzeren spoorbaan betreft, het voorstel van den heer *Berrier* aan. De heer *Gouin* leest zijn voorstel voor, betreffende de conversie der renten, en verlangt hetzelve aanstaanden Maandag te ontwikkelen, hetwelk toegestaan wordt. De heer *Passy* bestijgt het spreekgestoelte om zijn voorstel betreffende de afschaffing van den slavenstand toe te lichten. Bij het vertrek van den post is hij nog sprekende.

— Sedert twee dagen vertoonen zich bedenkelijke verschijnselen in den gezondheids-toestand van den heer *Talleyrand*, wiens 85ste verjaardag eerst onlangs gevierd werd. De oude diplomaat, zegt men, is thans volstrekt buiten staat zijne kamer te verlaten, en hij besteedt een groot gedeelte van den dag in het rangschikken en verbranden van papieren, hetwelk zijne vrienden zeer bedroeft, die daarin een droevig voorgevoel meenen te zien.

BELGIE.

Brussel, 17 *Februarij*. De kamer der volksvertegenwoordigers heeft zich gisteren in de afdeelingen bezig gehouden met het onderzoek der conceptwet op het invoeregt. De centrale afdeeling voor het onderzoek der koffijwet, heeft haren arbeid volbragt en moet voorgeslagen hebben te stellen een regt van 6 fr. op de 100 kilogr., wanneer de koffij met Belgische schepen uit de plaats der productie wordt aangevoerd; van 8 fr. per 100 kilogr. wanneer de koffij uit Europesche havens door Belgische schepen wordt aangebragt; en van 10 fr. per 100 kilogr. wanneer vreemde vaartuigen de koffij, het zelfde van waar, aanvoeren.

— Even als de Belgische gezant te Parijs, de heer *Lehon*, met eene commerciele zending naar Berlijn vertrekt, is ook de Heer *van de Weyer* te Londen werkzaam, tot het in stand brengen van eene handels- en scheepvaarts-overeenkomst met Groot-Brittanje; terzelfder tijd zal hij trachten eene geregelde stoom-paketvaart tusschen Douvres en Ostende te doen daarstellen, waardoor de verzending van brieven uit Duitschland en Belgie zeer zoude bespoedigd worden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 16 *Februarij*. Men zegt dat de generaal-majoor *Ver*... [illegible] ... over de troepen, welke in onze Afrikaansche bezittingen tegen het Hantasche negerhoofd moeten ageren. De kapitein *Bos*, van den artillerie-transport-trein te Delft, zal Z. H. Ed. Gestr. derwaarts vergezellen, om na den afloop dezer expeditie op de kust van Guinea achter te blijven, en het bestuur onzer bezittingen aldaar op zich te nemen. Een van Zr. Ms. oorlogschepen zal met gemelden hoofdofficier uit dit rijk vertrekken, en, gedurende dezen veldtogt, onder deszelfs bevelen staan.

Arnhem, 19 *Februarij*. De gewone vergadering van de Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Gelderland zal weder aanvangen op Dingsdag den 27sten Maart aanstaande.

AMSTERDAM, den 18. Februarij.

Beurs van 17 Februarij.

De omzettingen ter beurze waren heden niet belangrijk, doch over het algemeen waren de inlandsche en ook vreemde effekten, met uitzondering der Spaansche, iets williger dan gisteren.
Men sprak van Berigten uit Londen, van jl. Woensdag, volgens het gerucht, dat uit Kanada bijzonder gunstige tijdingen zouden ontvangen zijn; in hoeverre zich dit bevestigt, zal nader moeten blijken.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ *uur.*

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$; 5 pCt. 102; Kansbiljetten $22\frac{3}{4}$; oud Syndikaat $94\frac{3}{4}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{7}{16}$; oude aandeelen Handelmaatschappij 179 [illegible]
Spanje. Ardoins $18\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{16}$; onbepaalde stukken $17\frac{5}{8}$.
Rusland. Oude Russen $105\frac{1}{2}$; van 1831 en 1833 $97\frac{5}{8}$; Roebels 69 gedaan.
Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek $102\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{16}$, dito $2\frac{1}{2}$ pCt. 59; 4 pCt. Weener bank bij *Goll* $94\frac{1}{4}$.
Brazilië 74; *Columbia* 20 à $\frac{1}{8}$; Coupons $3\frac{1}{4}$ à $\frac{5}{8}$.

Effekten-Societeit, 18 *Februarij.*

De gunstige tijdingen, welke men gisteren reeds ter beurze nopens Kanada verspreid had, hebben zich heden volkomen bewaarheid, en de berigten van jl. Donderdag van Londen brengen de bevestiging mede, dat bij het gouvernement dien dag uiterst gunstige tijdingen uit voornoemd land ontvangen waren. Dientengevolge waren alle publieke effekten op dien dag daar en ook heden hier meerder gezocht.
Tot de navolgende prijzen is veel gedaan; integralen $53\frac{7}{16}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{9}{16}$ à $\frac{5}{8}$; Handelmaatschappij $179\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$.
Spanje. Ardoins $18\frac{1}{2}$.
Columbia $20\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; Coupons $3\frac{5}{8}$.
Nieuws van Spanje was er niets bekend, de Fransche post ontbrekt.

[illegible]

Het boek des Volks.

(*Vervolg van* No. 21.)

En overweegt ook dit. Wij worden allen in onkunde geboren, en het gevolg van onkunde is ellende en verlaging. Die niets weet, wat is hij in deze wereld, en wat kan hij er zijn? Waartoe is hij geschikt? Hij heeft slechts zijne armen, hij heeft slechts een eenvoudig stoffelijk middel, voor hem gedeeltelijk onvruchtbaar; want de physieke kracht heeft slechts waarde voor zoo ver zij die ontleent aan het verstand dat ze bestuurt. De onwetende mensch is dus nagenoeg een werktuig in de handen van hen, die er partij van trekken tot hun persoonlijk voordeel. Zoudt gij nu willen, dat een zoodanige toestand die uwer kinderen ware? Zoudt gij willen dat zij voor immer van de menschelijke waarde vervallen, plantmatig [illegible] in blinden en bijna vruchteloozen arbeid, gelijk aan den os, die het [illegible] ploegt ten voordeele van den meester welke hem drijft en leidt?

Nog is, bij zijne terugkomst uit het veld, de os verzekerd van dekking en voedsel te vinden; doch deze zekerheid, hebt gij die, arm volk, dat bij den dag leeft van den onzekeren arbeid des dags?

Gij zijt aan uwe kinderen onderwijs verschuldigd, gelijk gij hun brood schuldig zijt; het voedsel van den geest, zoowel als het voedsel des ligchaams. Het is waar, dat, in den droevigen staat der tegenwoordige maatschappij, die pligt u dikwijls moeijelijk te vervullen valt. De benoodigdheden tot het ligchamelijke leven zijn zoo dringend, dat zij u dikwerf geenen tijd voor andere bezigheden laten.

Evenwel berust die pligt op u, in de grenzen waarin deszelfs vervulling u mogelijk is; en met eenen vasten wil zijn weinig hinderpalen onoverkombaar. Er ligt eene groote magt in het pligtsbesef.

Vaders, moeders, zoodanig zijn de pligten, die God u jegens uwe kinderen oplegt. Kinderen, verneemt ook welke de uwe zijn jegens uwe ouders; want gij zult dan slechts gelukkig en gezegend wezen als gij er getrouw aan blijft.

Eert, bemint den vader die u het leven schonk, de moeder die u in haren boezem voedde en zoogde aan hare borst. Is er een vloekwaardiger schepsel dan hij die den band van liefde en eerbied verscheurt, dien God hechtte tusschen hem en degenen van wie hij het leven ontleent?

Gij zijt voor uwe ouders een voorwerp van groote zorg. Hebben zij niet altijd voor oogen uwe behoeften van allerhande soort, en moeten zij niet altijd zwoegen om die te bevredigen? Des daags arbeiden zij voor u, en des nachts nog, terwijl gij rust, waken zij menig werf, ten einde u, den volgenden dag, wanneer gij hun om brood vraagt, niet te moeten antwoorden: »Wacht, er is er geen."

Kunt gij hunne taak nog niet deelen, zoo tracht ten minste die hun te verligten door uwe pogingen om hun te behagen en hen, naar gelang van uwe jaren, te helpen, met eene wezenlijke kinderlijke teederheid.

Gij mist ondervinding en doorzigt: het is dus noodig dat gij door hunne ondervinding en hun doorzigt geleid wordt; en zoo moet gij, overeenkomstig de natuurlijke orde en den wil Gods, hun gehoorzamen, aan hunne raadgevingen, aan hunne lessen een onderworpen oor leenen. Luisteren niet zelfs de jongen der dieren naar hunnen vader en hunne moeder; gehoorzamen zij hun niet terstond, als zij geroepen of vermaand of gewaarschuwd worden tegen hetgeen hen schaden zou? Doet uit pligt hetgeen zij uit instinct doen.

Gaf God u broeders, zusters, zoo laat niets tusschen u den vrede en de genegenheid, die gij u elkander schuldig zijt, verstoren. Gij zijt uit denzelfden schoot gesproten en dezelfde melk heeft u gevoed: is er een sterker en heiliger band dan deze? Zorgt, dat de jaren dien steeds enger toehalen. Ons pad op aarde is moeijelijk en ruw: om er met zekerheid op te gaan, om niet te struikelen bij elken tred, steunt daartoe de eene op den andere.

Velen bederven zich door eene overijlde keus hunner vrienden en makkers: hecht u slechts aan hen, die den goeden weg houden, wier gedrag onberispelijk is. De anderen zouden u dra door hunne redenen en hun voorbeeld verleiden; zij zouden in u die teedere bloem der onschuld bezwalken, die over de jeugd als het ware eenen zachten geur verspreidt.

Men geeft zich ligtelijk over aan wat vleit, aan de neigingen, die men onophoudelijk bekampen en beteugelen moet; maar na den misstap komt het bittere berouw, en de wroeging en de smart. Als gij het kwade gedaan hebt, voelt gij dan niet eene geheime onwelheid en eene groote droefgeestigheid in u zelven? Ongeregeldheid baart kwelling, en er ligt altijd eene verborgene droefheid in elk slecht genoegen. Kalmte, integendeel, opgeruimdheid, ongestoorde tevredenheid zijn het deel van een zuiver geweten. Het is gelijk aan de tortel, die vredzaam rust op haar nest, terwijl buiten de storm tiert en de kruinen des wouds breekt.

Er komt een tijd waarin het leven afneemt, het ligchaam verzwakt, de krachten zinken; kinderen, dan zijt gij aan uwe grijze ouders de zorgen schuldig, die gij van hen in uwe eerste jaren ontvingt. Die zijnen vader en zijne moeder in hunne nooddruft verlaat, die droog en koud blijft bij het gezigt van hun lijden, ik zeg het u in waarheid, zijn naam staat geschreven, in het Boek van den Oppersten Regter, onder die der vadermoorders.

En onthoudt wel dit laatste woord, gij allen, vaders, moeders, broeders, zusters: indien er op aarde echte vreugde, een wezenlijk geluk bestaat, dit geluk, die vreugde zijn slechts te vinden in den schoot van een welgeordend gezin, wiens leden naauw zijn vereenigd door pligtsvervulling; want het geluk hier beneden [illegible] leven onafscheidbare kwalen verzacht, en zo vermengd met ik weet niet welk uitvloeisel van eene toekomstige geheimzinnige zaligheid.

(*Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen.*)

In de *Arnhemsche Courant* van den 10den dezer maand, No. 19, en in het *Algemeen Handelsblad* van den 12den l. l. No. 1958, las ik een berigt, betreffende een, ter gelegenheid der laatste buitengewone koude, in deze gemeente plaats gehad hebbend treurig geval, het allerjammerlijkst omkomen namelijk van eenen krankzinnige.

Daar mij uit hetgeen bij die berigten voorkomt, zoo mede uit een nader stukje in het mengelwerk der *Arnhemsche Courant* van den 13den dezer No. 20, geplaatst, en aanvangende met de vraag: »zal de ongelukkige doodgevrorene zijnen vader alleen beschuldigen"? — duidelijk toeschijnt, tevens het doel van den schrijver of de schrijvers te zijn, de aanleiding tot dit grievende voorval in het ontbreken van eene openlijke inrigting tot bewaring van krankzinnigen in deze provincie; en mitsdien [illegible] gelijk, op rekening van het bestuur te stellen, acht ik niet ongepast daaromtrent aan te merken, dat, hoe wenschelijk of noodzakelijk eene zoodanige inrigting in dit gewest ook zijn moge, de aanleiding tot [illegible] ven bedoelde voorval, [illegible] den minsten grond [illegible]

danige inrigting kan worden toegeschreven, aangezien ik verklaar en kan bewijzen, dat onwil van den vader des omgekomenen, van den bakenmeester A. RIJKEN *senior*, alhier, om zijnen ongelukkigen zoon in een zinneloosheid te plaatsen, alleen, geheel alleen de oorzaak is, dat zulks niet is geschied.

De bakenmeester A. RIJKEN is door mij, zoo in ambtelijke als in partikuliere betrekking, en ook door anderen, zeer dikwijls en ernstig geraden, tot het laten plaatsen van zijnen zinneloozen zoon; ik heb, om hem het doelmatige en niet te kostbare daarvan te kunnen aantoonen, een » prospectus voor het plaatsen van personen in het zinnelooshuis te 's Hertogenbosch" laten komen, en hem medegedeeld, en heb mij, op aanzoek van een' zeer geachten ambtenaar, laten belasten met te trachten eene onderlinge overeenkomst in familie-zaken van RIJKEN tot stand te brengen, welke echter, juist omdat RIJKEN zich niet wilde verbinden tot die bij de concept-overeenkomst, voor nu ruim tien maanden reeds voorgestelde plaatsing van den ongelukkige, is achterwege gebleven, en zulks niettegenstaande hij, bij niet geringe bezittingen en zeer winstgevende bedieningen en bedrijven, moet worden geacht, tot het dragen der kosten goed in staat te zijn; waartoe men bovendien bij de even bedoelde overeenkomst had voorgesteld, nog voor een gedeelte buiten zijn bezwaar te voorzien.

Er bestaat dus alle reden om daarvoor te houden, dat, al ware er in deze provincie, of zelfs in deze gemeente, een zoodanig huis aanwezig geweest, door RIJKEN daarvan voor zijnen zoon geen gebruik zoude zijn gemaakt; ten ware er tevens een middel bij was aangewezen tot bevrijding van kosten, ook voor de zoodanigen, die, hoewel daartoe in staat, ongezind zouden zijn tot het vervullen van eenen schuldigen pligt.

Evenzeer als ik mij overigens met de bedoeling van den schrijver of de schrijvers der aangehaalde stukjes, voor zoo ver die is, de aandacht te vestigen op het wenschelijke der daarstelling van een krankzinnigenhuis, gaarne vereenig, evenzeer wil ik mij niet vermeten in een onderzoek te treden naar de aanwezige gronden, die zouden kunnen leiden tot beantwoording der vraag: » of dan de ongelukkige doodgevrorene alleen zijnen vader zal beschuldigen?" Maar als een voorstander van het bekend worden van waarheid, vooral waar die kan strekken tot voorkoming van, al of niet gewilde, somtijds onwillekeurige, verkeerde gevolgtrekkingen, gevoelde ik mij gedrongen tot mededeeling van het bovenstaande, ten gevolge van hetwelk ik vertrouw, dat elke onpartijdige beoordeelaar met mij zal instemmen, dat *dit* vooral op zich zelf geen grond geeft, het gemis van een zinnelooshuis in Gelderland te betreuren.

Druten, den 16den Februarij 1838.

J. MEIJER.
Burgemeester der gemeente Druten.

Waterhoogte voor Keulen.

16 Februarij; 15 voet, 6 duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 18 Feb. 3 El 7 Palm 7 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 3 D.
Den 19 Feb. 3 El 5 Palm 9 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 18 D.

Advertentiën.

Na een weldadig leven van ruim drie en zeventig jaren, overleed heden, na eene korte ongesteldheid, onze hooggeachte Tante en Nicht, Vrouwe *GEERTRUIDA JOANNA RAUWENHOFF*, Weduwe van den Wel Edelen Heer *ALBERT STROCKEL*, diep betreurd door hare veelvuldige betrekkingen en vrienden.

Uit aller naam,
A. P. RAUWENHOFF,
J. J. VAN INGEN.

KAMPEN,
den 11den Februarij 1838.

† ‡ ‡ De Notaris *A. VAN DAALEN*, residerende te *Lent*, zal, namens den Heere *A. J. BEIJERINCK q. q.*, landeigenaar aldaar, ten huize van *ZEGER DERKSEN* te *Lent*, op Donderdag den 22sten Febenarij 1838, des namiddags ten 4 uren, op hoogen doen inzetten, om 14 dagen later, terzelfder plaats en uur, finaal te verkoopen:

1°. Een stuk BOUWLAND, genaamd *de 3 morgen aan den Uitweg*, groot 2 Bunders 64 Roeden 90 Ellen.
2°. Een stuk BOUWLAND, genaamd *het voorste Pelsenland*, groot 2 bunders 74 Roeden 90 Ellen.
3°. Een stuk BOUWLAND, *het middelste Pelsenland*, genaamd, groot 1 Bunder 64 Roeden.
4°. Een stuk BOUWLAND, *het achterste Pelsenland* genaamd, groot 2 Bunders 37 Roeden 40 Ellen.
Nommers 2, 3 en 4 in massa.
5°. Eene kamp WEILAND *de Waaikamp* genaamd, groot 5 Bunders 76 Roeden 70 Ellen.
Alles onder *Lent* gelegen.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris en van den Heer *A. J. BEIJERINCK*.

Faillissement.

Aan de schuldeischers in het faillissement van *J. SCHIMMEL*, te *Arnhem*, die tot heden in verzuim gebleven zijn hunne vorderingen te doen verifiëren en affirmeren, wordt bij deze bekend gemaakt, dat, bij vonnis de Regtbank van Koophandel, te *Arnhem*, d. d. twaalfden Februarij l. l., de termijn tot het plegen der voorschreven formaliteiten voor hen tot den tienden April eerstkomende is verlengd, met uitnoodiging, om, ten bedoelden einde, op dien dag, des voormiddags ten 10 uur, op het Hof van Justitie alhier te verschijnen, en tevens met herinnering aan het bepaalde bij art. 513, Wetboek van Koophandel.

Arnhem, den 17den Februarij 1838.

De Provisionele Syndic in voorschreven faillissement,
G. EVERTS, P. P. ZOON.

Te Huur met 1°. Mei,

in het huis Wijk F. N°. 84 op de Groote Markt te *Arnhem*, een BOVENHUIS van vijf KAMERS, KEUKEN, ZOLDER enz. en, des verkiezende, STALLING voor 3 à 4 PAARDEN. — Te bevragen bij den eigenaar *G. VAN BERKUM*.

§ † § † † † In eene der beste straten der stad *Zutphen* wordt TE HUUR aangeboden, om terstond te aanvaarden, een GEMEUBILEERD BENEDENHUIS, bestaande in *twee* royale, behangen KAMERS, KEUKEN, KELDER, MEIDEN-KAMERTJE, en gebruik van regen- en pomp-water; te bevragen, in persoon of met gefrankeerde brieven onder de letters H. B. bij den Boekhandelaar *W. C. WANSLEVEN* te *Zutphen*.

† † † † § † TE HUUR of TE KOOP, om met 1°. Mei of eerder, te aanvaarden, het BUITENGOED *DULKERSHOF*, gelegen te *Velp* in het dorp, met deszelfs HEERENHUIZINGE, BEPOTINGEN, STAL en KOETSHUIS, voor de som van *f* 600 te huur in 't jaar. — Te bevragen bij den Heer *A. DE KAADT*, te *Velp*, en den Uitgever dezer. Brieven franko.

† § † † † § Men vraagt in *'s Gravenhage* eene KEUKENMEID, die reeds meer in dat vak is werkzaam geweest, en in staat is, om ten opzigte van haar gedrag en geschiktheid voldoende getuigschriften te leveren; — voorts mede eene geschikte TWEEDE MEID, die tevens met de wasch kan omgaan, en ook voorzien is van bewijzen van goed gedrag, tevens met opgave van ouderdom en godsdienstige gezindheid. — Adres met gefrankeerde brieven, onder letter R. V., aan hel Bureau van het *Haagsche Dagblad*, Torenstraat, Wijk D, N°. 419.

*** Op den 23sten dezer maand wordt uitgegeven en is te verkrijgen bij den Ondergeteekende, ten huize van den Heer *J. KROESE*, Wijk L, N°. 4, tusschen de Beurs en Draaibrug, de eerste aflevering van het werk getiteld:

VRIJMOEDIGE GEDACHTEN

OVER DE OORZAKEN VAN DEN TEGENWOORDIGEN

STAAT VAN VERVAL

DER

KOLONIE SURINAME,

en over de gebreken in het stelsel van regering dier Kolonie,

DOOR

A. Halberstadt,

laatst eersten Kommies bij de Administratie van Financiën.

Twee deelen in Octavo.

Bij elk exemplaar zal een Prospectus van dit werk gevoegd worden, waarvan de volgende afleveringen opvolgelijk aan het publiek zullen worden aangeboden.

De prijs der eerste aflevering is 75 cents. — Prospectus *gratis*.

Rotterdam, den 17den Februarij 1838.

A. HALBERSTADT.

*** Bij de Boekhandelaren *KETS EN LAMBRECHTS*, te *Doesborgh*, is van de pers gekomen, en in alle Boekwinkels *gratis* verkrijgbaar gesteld:

HET BERIGT VAN INTEEKENING

OP EEN WERK, GETITELD:

DE FAMILIE VAN ANDOUSE,

EEN GESCHIEDKUNDIG VERHAAL UIT DE TIJDEN DER DRAGONNADES, ONDER DE REGERING VAN LODEWIJK XIV IN FRANKRIJK.

NB. Heeren Boekhandelaren, die nog geene opgave van het getal der bij hen ingeteekende exemplaren van bovenstaand werk hebben ingezonden, gelieven dit onverwijld te doen, onder couvert van den Heer *G. PORTIELJE*, te *Amsterdam*.

*** Bij den Boekhandelaar *NIJHOFF*, te *Arnhem*, is gedrukt en te bekomen: PREDIKSTOFFEN OVER DE GEBOORTE, HET LIJDEN EN STERVEN, DE OPSTANDING EN DE HEMELVAART, zoo *als die behandeld worden bij de Christelijke gemeente te Arnhem*. — Prijs 60 cents.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.